

Петко Тодоров

Над черкова

Всички знаят – раздели ги черкова на младини. И кога склопиха очи в един ден ни поп, ни епитроп дадоха да ги закопаят наедно и там да се не смеси роднинска кръв! Че де се е чуло-видяло кръстник кумица да люби!

Милча заровиха надясно от черкова, Янка наляво: черкова разлъчи техните сърца, тя да ги дели и на онзи свят –

Но мина се малко, ни много, по чудо божие над Милчов гроб се извишил зелен бряст, над Янка – тънка топола.

И докато пролетес скришом едва надзъртаха през черковната стряха да си кимнат, сега бряста разпери волно клони над покривът и тополата извиши, сякаш с върхове небото ще стига. Сгуши се между тях старата селска черкова. Мирно задрямалите край нея кръстове и куглите се спогледаха: приживе що ги не оставиха да сторят, сега те, лудите млади, сами си чинат, без никого да дирят.

Нехае зелен бряст, протяга клони към тополини крехки грани. Като че не смее да го погледне тополата, а все кърши вейки и навожда върше свенливо по цял ден. – Черкова е помежду им! Лесно ли се вярва прежаля, лесно ли махва ръка на стари завети...

Полъхва тиха нощ. Бледен месец се наведе замислен в небото, ето край него се сроиха звездици и селото се смълча надолу. Зашепна пак с невнятен ромон бряста и протегна клони към тополина тънка половина. Цяла трепна тополата – месеца ги гледа и звездни седенки от небото, как да се пресрами...

– Ще мине и тази нощ – колко нощи вече в мъка и притома минават. Първи петли вече пропяват, те пак няма да се досегнат един друг.

А на сгода сякаш неволник млад, някъде из село зареян, подкърши и той песен:

Опустели ми са, майно льо –
опустели черкови,
онемели попове...
Дълбока вода брод няма,
хубава мома род няма!

Вслушаха се те и въздъхнаха широките клони на бряста, наведе тополата върше – –

Но перяст облак, докаран от емнатия в късни нощи вятър, засени нечакано месеца и буйно зашумя бряста. Разтрепера се тополата, като да ѝ притъмня, приви се и лудо брулна бряста. Докато се опомни, докато

вдигне грани към тополина шия, тя сепнато се дръпна, изправи и цяла разтрепера.

През перястия облак се изправяше месеца и още по-пребледнял, сякаш себе си не вярва, застана срещу двамата. Из черковния двор по гробищата се подеха пак кръстове и кугли – отново да се възпрат да злословят... Виж, как впиват погледи към тях... и цяла нощ ги не снеха. Когато зора зори, хлътналия покрив на черковата, като стар запуснат гроб, бе облян с росни сълзи – сълзите на раздялата.

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Инна Атанасова

Публикация

П. Ю. Тодоров, Събрани произведения в три тома; „Български писател“, С. 1957

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/7488>]